

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Levende Musik * Mekanisk Musik

Citation: Larsen, Karl: "Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg", i Larsen, Karl: *Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg*, 1931, s. 22. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_16-shoot-idm140708060322096/facsimile.pdf (tilgået 28. oktober 2021)

Anvendt udgave: Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

re Størrelse, der virker saa betagende paa den forretningsmæssigt indstillede.»

Et Højdepunkt af, hvad Radioen er i Stand til at naa, finder Mason i de »sindrigt sammensatte Programmer« for »en Times Orkestermusik hver Lørdag Eftermiddag«, udsendt fra National Broadcasting Co. paa Fifth Avenue, New York. Denne Erstatning for »Symfonikoncerter af den Art, man hører i Carnegie Hall«, har ifølge Forfatteren følgende Tilberedning: »Lige paa det gunstigste Sted, umiddelbart efter den indledende »Jægerbrud«-Ouverture, kommer to Afdelinger af en ny Symfonikoncert for Solohorn, Piano og Orkester af en ung amerikansk Komponist, der ved denne Lejlighed selv spiller Solopianoet. Saadanne Fremførelser for Landsmænd over hele Fastlandet af Amerikanes Arbejder er et staaende Træk ved disse Koncerter og aabner betydningsfulde Fremtidsmuligheder. Efter at tre henrivende Danse fra Tschaikovskys »Nøddknækker«-Suite har *skaffet Lindring for den Anstregelse at lytte til ganske uvant og kompliceret Musik*, kommer Udsendelsens Højdepunkt — hele Andantesatsen fra Brahms' tredje Symfoni (tænk bare, *hele Andanten!*), med andre Ord, noget af den ædleste og fineste Musik i Verden spillet for dem, der kan vurdere den, uden nogen som helst overdreven Hensyntagen til dem, der *ikke* kan (man kunde tilføje: saa lidt som til de Medmennesker, der nødig hører Brahms' herligt gennemtænkte og gennemførte Symfoni brudstykkevis). Til dem kommer Turen ti Minuter efter, da Koncerten slutter med to dejlige Danse fra »Carmen«.

Der behøves ikke dybsindig Kommentar til denne aabenbart fineste musikalske Massediner, der for Øje-

blikket serveres i Unionen, og om hvilken Mason ikke uden Beundring tilføjer, at »bare for et Par Aar siden vilde Damrosch (Dirigenten) vist ikke have turdet optage en hel Afdeling af Brahms' Symfoni i sit Program.«

Men det er just Hr. Masons »store Haab ved Radioen«, at »der synes at være en naturlig Udvikling af Smagen, fra Glæden ved den trivielleste Jazz og andet populært Stads til Vurdering af de store Mesterværker, en Udvikling, som fuldbyrdes af sig selv alle Vegne, hvor der forenes fuld Lejlighed til Tilegnelse med Trangen til Fremgang og tilstrækkelig aandelig Koncentrationsevne«. Noget indviklet synes denne sidste Treklang, og de Mason'ske Forhaabninger turde ikke være stærkt baserede, heller ikke, hvor de gælder hans Fortrøstning til, at Maskinerne vil fejre »umaadelige Fremskridt paa Gengivelsens Omraade, efter at vi har faaet elektrisk Optagelse for nogle Aar siden og endnu senere Transmission af Grammofonoptagelser«. Wer das glaubt —!

Foreløbig virker da al mekanisk Musik som var den indsvøbt i en metallisk skrallende Atmosfære; den menneskelige Stemme kan stundom klinge uogenlunde; Klaver lyder altid forskrækkeligt, og fremragende Klaverkunstnere har da ogsaa energisk frabedt sig Transmittering. Men først og sidst mangler al mekanisk Musik den levende Glans i Klang, der er som Blinket i et Øje eller Rødmen paa en Kind. Der er noget mumificeret ved alt slikt, eller, som Carl Nielsen engang yderst træffende sagde: »Der er ingen Vitaminer i det« —. Og saa længe Maskiner ikke er blevet til Mennesker, bliver det heller ikke anderledes.

Men selv om de mekaniske Gengivelsesmidler naaede aldrig saa vidt, var dermed ikke Faren ved Radioens —